YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
11 päivänä tammikuuta 2001 *

Asiassa C-389/98 P,

Hans Gevaert, Euroopan yhteisöjen komission virkamies, kotipaikka Merelbeke (Belgia), edustajanaan asianajaja N. Lhoëst, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) asiassa T-160/97, Gevaert vastaan komissio, 19.8.1998 antaman määräyksen (Kok. H. 1998, s. I-A-465 ja II-1363)

ja jossa valittajan vastapuolena on

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Valsesia, C. Berardis-Kayser ja F. Duvieusart-Clotuche, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: D. A. O. Edward, joka hoitaa viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit P. Jann ja L. Sevón (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: P. Léger,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 15.12.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 28.3.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Hans Gevaert on yhteisöjen tuomioistuimeen 2.11.1998 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan sekä EHTY:n tuomioistuimen perussäännön ja Euratomin tuomioistuimen perussäännön vastaavien määräysten nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-160/97, Gevaert vastaan komissio, 19.8.1998 antamaan määräykseen (Kok. H. 1998, s. I-A-465 ja II-1363; jäljempänä valituksenalainen määräys), koska sillä on jätetty tutkittavaksi ottamatta kanne, jossa Gevaert vaati

kumoamaan 26.8.1996 tehdyn Euroopan yhteisöjen komission päätöksen, jolla hänen palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskeva vaatimuksensa oli hylätty.

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat

2 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 5 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Samaan ura-alueeseen tai virkaryhmään kuuluviin virkamiehiin sovelletaan samoja palvelukseen ottamisen ja urakehityksen edellytyksiä."

3 Henkilöstösääntöjen 31 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Edellä mainittua menettelyä noudattaen valitut hakijat nimitetään:

— ura-alueen A tai kielten alan virkaryhmän virkamiehiksi heihin sovellettavan ura-alueen tai virkaryhmän peruspalkkaluokkaan,

— muiden ura-alueiden osalta virkamiehiksi sen viran peruspalkkaluokkaan, johon heidät on otettu palvelukseen.

2. Nimittävä viranomainen voi kuitenkin poiketa edellä olevasta säännöksestä seuraavissa tapauksissa:

a) palkkaluokissa A 1, A 2, A 3 ja LA 3 seuraavien määrien osalta:

— puolet avoimiksi tulleista viroista,

— kaksi kolmasosaa uusista viroista.

b) muissa palkkaluokissa seuraavien määrien osalta:

— kolmasosa avoimiksi tulleista viroista,

— puolet uusista viroista.

Lukuun ottamatta palkkaluokkaa LA 3 tätä säännöstä sovelletaan kuuden kussakin palkkaluokassa avoinna olevan viran ryhmiin."

4 Erään virkamiehen nostaman kanteen seurauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi tätä virkamiestä koskevan palkkaustason määrittelypäätöksen (asia T-17/95, Alexopoulou v. komissio, tuomio 5.10.1995, Kok. H. 1995, s. I-A-227 ja II-683).

5 Tämä virkamies oli määrätty ura-alueensa peruspalkkaluokkaan palkkaluokkaan nimittämiseen ja palkkatason määrittämiseen palvelukseenottamisen yhteydessä sovellettavista perusteista 1.9.1983 tehdyllä sisäisellä päätöksellä (jäljempänä 1.9.1983 tehty päätös), jossa komissio oli jättänyt käyttämättä sille henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdassa annettua harkintavaltaa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi kuitenkin tämän päätöksen osalta, että vaikka nimittävälle viranomaiselle henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdassa annettua harkintavaltaa voidaankin oikeuskäytännön mukaan säännellä 1.9.1983 tehdyn sisäisen päätöksen kaltaisilla päätöksillä, komissio ei kuitenkaan voi pelkällä päätöksellä vähentää tai rajoittaa henkilöstösääntöjen säännösten oikeusvaikutuksia. Se päätteli tästä, että komissio ei saa kokonaan jättää käyttämättä sille henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdassa annettua toimivaltaa kieltäytymällä ehdottomasti nimittämästä vastikään palvelukseen otettua virkamiestä muuhun kuin ura-alueen peruspalkkaluokkaan, ja että 1.9.1983 tehdyllä päätöksellä rikottiin näin henkilöstösääntöjä.

6 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti tässä yhteydessä erityisesti sitä, että jotta henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohta ei menettäisi kaikkea oikeudellista merkitystään, nimittävällä viranomaisella on tietyissä tilanteissa, kuten silloin kun hakija on poikkeuksellisen pätevä, velvollisuus konkreettisesti arvioida, voidaanko kyseistä säännöstä soveltaa. Tällainen velvollisuus sillä on erityisesti silloin, kun yksikön erityistarpeet vaativat erityisen pätevän henkilön palvelukseenottamista ja kun henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan säännösten soveltaminen näin ollen on perusteltua, tai kun palvelukseen otettu henkilö on poikkeuksellisen pätevä ja hän vaatii näiden säännösten soveltamista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmensi kuitenkin, että koska Euroopan

yhteisön toimielinten palvelukseen hakevien henkilöiden ammattikokemukset poikkeavat suuresti toisistaan, nimittävällä viranomaisella on henkilöstösääntöjen 31 artiklassa ja 32 artiklan toisessa kohdassa tai niiden nojalla tehdyissä sisäisissä päätöksissä määrätyissä rajoissa harkintavalta, kun se arvioi virkamieheksi palkatun henkilön aikaisempaa ammattikokemusta, tämän kokemuksen kestoa ja sitä enemmän tai vähemmän läheistä yhteyttä, joilla ne voivat liittyä täytettävän tehtävän vaatimuksiin (em. asia Alexopoulou v. komissio, tuomion 21 kohta).

7 Edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetun tuomion noudattamiseksi komissio muutti 1.9.1983 tekemäänsä päätöstä 7.2.1996 tekemällään päätöksellä (jäljempänä 7.2.1996 tehty päätös), joka julkaistiin hallinnollisissa tiedotuksissa 27.3.1996. Tämän muutoksen jälkeen 1.9.1983 tehdyn päätöksen 2 artikla kuuluu seuraavasti:

"Nimittävä viranomainen nimittää koeajalla olevan virkamiehen sen ura-alueen peruspalkkaluokkaan, johon hänet on otettu palvelukseen.

Poikkeuksena tästä periaatteesta nimittävä viranomainen voi päättää nimittää koeajalla olevan virkamiehen ura-alueen ylempään palkkaluokkaan, jos yksikön erityistarpeet vaativat erityisen pätevän henkilön palvelukseenottamista tai jos palvelukseen otettu henkilö on poikkeuksellisen pätevä."

8 Tässä 7.2.1996 tehdyssä päätöksessä todetaan sen oikeusvaikutusten alkavan 5.10.1995 eli edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetun tuomion julistamispäivänä.

9 Hyvin monet virkamiehet ovat vaatineet, että heidän palkkaluokkansa määritettäisiin henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan nojalla uudelleen ylempään palkkaluokkaan ura-alueella. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on nostettu yli 80 sellaista kannetta, joissa kantajat vaativat kumoamaan nimittämispäätöksen tai päätöksen, jolla palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskeva vaatimus on hylätty.

10 Gevaertin virkamiesura ja ne komission päätökset, joilla on merkitystä hänen ja komission välisessä riidassa, voidaan tiivistää seuraavasti:

— Gevaert nimitettiin 18.1.1995 komission koeajalla olevaksi apulaishallintoavustajaksi palkkaluokkaan B 5 palkkatasolle 3 1.9.1994 lähtien

— hänet vakinaistettiin 6.6.1995 tehdyllä päätöksellä 1.6.1995 lähtien

— edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annettiin tuomio 5.10.1995, jolloin 7.2.1996 tehdyn päätöksen oikeusvaikutukset alkoivat

— komissio teki 7.2.1996 yleisesti sovellettavan päätöksen, jolla muutettiin 1.9.1983 tehtyä päätöstä

— 7.2.1996 tehty päätös julkaistiin hallinnollisissa tiedotuksissa 27.3.1996

— Gevaert vaati 24.6.1996 palkkaluokkansa uudelleenmäärittelyä

— hakemus hylättiin 26.8.1996

— Gevaert teki 25.11.1996 hallinnollisen valituksen

— hallinnollisen valituksen nimenomainen hylkäyspäätös tehtiin 3.2.1997 ja se annettiin tiedoksi 24.2.1997

— Gevaert nosti 23.5.1997 kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

Valituksenalainen määräys

11 Valituksenalaisessa määräyksessä hyväksyttiin komission esittämä oikeudenkäyntiväite ja jätettiin kanne tutkittavaksi ottamatta sillä perusteella, että 7.2.1996 tehty päätös ei ollut sellainen uusi seikka, jonka vuoksi henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa kanteen nostamiselle säädetyt määräajat olisivat alkaneet kulua uudelleen sen 18.1.1995 tehdyn päätöksen osalta, jolla Gevaertin palkkaluokka vahvistettiin.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen määräyksen 33 kohdassa, ettei Gevaert ollut tehnyt henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdassa säädetyssä kolmen kuukauden määräajassa valitusta 18.1.1995 tehdystä nimittävän viranomaisen päätöksestä, jolla hänen palvelukseenottopalkkaluokkansa vahvistettiin. Se muistutti tältä osin valituksenalaisen määräyksen 34 kohdassa, että virkamies ei voi kyseenalaistaa niitä ehtoja, joilla hänet on alun

perin otettu palvelukseen sen jälkeen kun palvelukseenottamista koskevasta päätöksestä on tullut lopullinen.

13 Tutkiessaan palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskevaa vaatimusta, sellaisena kuin Gevaert oli sen muotoillut, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen määräyksen 35 ja 36 kohdassa, että vaikka vaatimusta oli syytä tulkita siten, että sillä pyrittiin yksinomaan saamaan uudelleen määritellyksi Gevaertin senhetkinen luokitus eikä palvelukseenottoajankohdan mukainen luokitus, tällä 31 artiklan 2 kohdan nojalla esitetyllä vaatimuksella välttämättä asetettiin kyseenalaisiksi myös hänen palvelukseenottamisensa ehdot tai ainakin tämä vaatimus oli omiaan epäsuorasti asettamaan kyseenalaiseksi nimittävän viranomaisen 18.1.1995 tekemän päätöksen, josta sittemmin oli tullut lopullinen.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti valituksenalaisen määräyksen 37 kohdassa periaatteesta, jonka mukaan vaatimus sellaisen päätöksen tarkistamisesta, jota ei ole riitautettu säädetyn määräajan kuluessa, voidaan esittää ainoastaan, jos esille on tullut olennainen uusi seikka, minkä jälkeen se totesi valituksenalaisen määräyksen 39 kohdassa, että 7.2.1996 tehty päätös ei voi luonteeltaan eikä oikeudelliselta ulottuvuudeltaan olla tällainen uusi seikka, koska sillä ei pyritty kyseenalaistamaan ennen sen voimaantuloa lopullisiksi käyneitä hallintopäätöksiä eikä sillä myöskään ollut tällaisia vaikutuksia.

15 Tutkiessaan 7.2.1996 tehdyn päätöksen voimaantuloajankohtaa, joksi oli vahvistettu 5.10.1995 eli edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetun tuomion julistamispäivä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen määräyksen 40 kohdassa, että tämä tarkoitti, että kyseistä päätöstä sovellettiin ainoastaan niihin virkamiehiin, jotka oli otettu palvelukseen 5.10.1995 lähtien. Määräyksen 42 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että tämän päätöksen tehdessään komissio oli tehnyt vain sellaisen muutoksen, jonka tekeminen oli tullut tarpeelliseksi edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetun tuomion noudattamiseksi.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen määräyksen 43 kohdassa, että henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohtaan ei sisälly sääntöä,

jota olisi sovellettava kaikkiin virkamiehiin, vaan että sillä sitä vastoin annetaan nimittävälle viranomaiselle harkintavaltaa nimittää poikkeuksellisesti vastikään palvelukseen otettu virkamies ylempään palkkaluokkaan ura-alueellaan. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetusta tuomiosta ilmenee, ettei nimittävällä viranomaisella ole yleistä velvollisuutta tutkia jokaisessa tapauksessa, onko henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohtaa syytä soveltaa, eikä perustella päätöstään olla soveltamatta tätä säännöstä.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että hallinnolle kuuluva mahdollisuus nimittää vastikään palvelukseen otettu virkamies ura-alueiden perus- ja keskitason palkkaluokkaa ylempään palkkaluokkaan on ymmärrettävä poikkeukseksi palkkaustason määrittelyä koskevista pääsäännöistä, ja se totesi valituksenalaisen määräyksen 44 kohdassa, että 7.2.1996 tehty päätös ei ollut Gevaertille vastainen, joten se ei ollut hänen osaltaan uusi seikka.

18 Ottaen huomioon nämä seikat ja erityisesti sen, että henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdassa säädetään poikkeuksesta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen määräyksen 45 kohdassa, että se, että komissio hylkäsi palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskevan vaatimuksen sen jälkeen, kun hallinnollisen valituksen jättämiselle varattu määräaika oli päättynyt, ei voinut merkitä yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista.

19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen määräyksen 46 kohdassa myös Gevaertin väitteen, jonka mukaan komissio oli laiminlyönyt huolenpitovelvoitteensa, ja muistutti, että tämä velvoite ei voi johtaa siihen, että hallintoviranomaisten olisi tulkittava yhteisön säännöstä tavalla, joka on ristiriidassa sen täsmällisten ilmaisujen kanssa. Henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohtaa ei tässä tapauksessa voitu tulkita siten, että sitä olisi sovellettava kaikkiin virkamiehiin.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 47 ja 48 kohdassa niin ikään hylännyt perustelun, jonka mukaan oli ristiriitaista, että komissio oli kantajan tapauksessa hylännyt vaatimuksen hänen palkkaluokkansa

uudelleenmäärittelystä, vaikka 1.9.1983 tehdyllä päätöksellä komissio oli antanut kaikille niille virkamiehille, joiden palkkaustaso oli määritelty aiempien luokitusperusteiden nojalla, mahdollisuuden vaatia luokituksensa uudelleenmäärittelyä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan vuonna 1983 annettu mahdollisuus koski ainoastaan uudelleenmäärittelyä niiden luokitusperusteiden mukaan, jotka olivat voimassa virkamiehiä alun perin palvelukseen otettaessa, kun taas Gevaert vaati luokituksensa uudelleenmäärittelyä uusien, 7.2.1996 tehdyssä päätöksessä määriteltyjen perusteiden mukaan.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, ettei Gevaert ollut kyennyt näyttämään toteen sellaisten uusien seikkojen olemassaoloa, joiden vuoksi henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädetyt määräajat olisivat alkaneet kulua uudelleen, ja se totesi näin ollen valituksenalaisen määräyksen 50 kohdassa, että Gevaert oli menettänyt oikeutensa riitauttaa 18.1.1995 tehdyn päätöksen, joten se jätti kanteen tutkimatta.

Muutoksenhaku

22 Muutosta haetaan yhteisön oikeuden rikkomiseen vedoten kolmella eri valitusperusteella. Ensimmäisen valitusperusteen mukaan Gevaertin vaatimuksen oikeudellinen luonnehdinta on ollut virheellinen. Toisen valitusperusteen mukaan 7.2.1996 tehdyn päätöksen oikeudellinen luonnehdinta on ollut virheellinen, yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu ja henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohtaa on rikottu. Kolmas valitusperuste koskee valituksenalaisen määräyksen perustelujen ristiriitaisuutta.

23 Ensimmäisessä valitusperusteessaan, joka koskee valituksenalaisen määräyksen 35—37 kohtaa, Gevaert esittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt tosiseikkojen luonnehdinnan osalta oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että Gevaertin tekemällä uudelleenmäärittelyä koskevalla vaatimuksella saatettiin kyseenalaistaa Gevaertin osalta alun perin tehty luokitus, vaikka se, mitä hän oli vaatinut, oli ollut luokituksensa uudelleenmäärittelyä 5.10.1995 alkavin vaikutuksin.

24 Hänen mukaansa tällä virheellä on ollut oikeudellisia seurauksia, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pohtinut sitä, oliko asiassa ilmennyt sellaista uutta seikkaa, jonka nojalla olisi voitu tutkia uudelleen alun perin tehty Gevaertia koskenut luokituspäätös, jolloin hallinnollisen valituksen tekemiselle säädetty määräaika olisi alkanut kulua uudelleen. Hänen mukaansa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt vain arvioida sitä, olivatko olosuhteet siitä, kun komissio alun perin teki luokituspäätöksen, olennaisesti muuttuneet tavalla, joka oikeuttaisi vaatimuksen nykyluokituksen uudelleenmäärittelystä.

25 Toinen valitusperuste koskee määräyksen 39—45 kohtaa, ja Gevaert on esittänyt sen vain siltä varalta, että yhteisöjen tuomioistuin katsoisi, että hänen tekemänsä uudelleenluokitusta koskeva vaatimus olisi omiaan saattamaan kyseenalaiseksi päätöksen hänen osaltaan alun perin tehdystä palkkaustason luokituksesta.

26 Gevaert katsoo, että komission 7.2.1996 tehty päätös oikeutti tekemään luokituksen uudelleenmäärittelyä koskevan vaatimuksen, koska sitä on pidettävä uutena seikkana tai ainakin olennaisena olosuhdemuutoksena, kun tilannetta verrataan aikaan, jolloin luokitus alun perin tehtiin. Näin ollen tämän uudelleenmäärittelyvaatimuksen hylkäyspäätös on hänen mukaansa kannekelpoinen päätös eikä alun perin tehdyn luokituspäätöksen vahvistus.

27 Gevaertin mukaan ja vastoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kantaa tämä uusi seikka tai ainakin tämä olosuhteiden olennainen muutos on omiaan johtamaan syrjintään ennen 5.10.1995 ja tämän päivän jälkeen palvelukseen otettujen virkamiesten välillä, millä siten loukataan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, joka on ylemmäntasoinen oikeussääntö. Tämä periaate on kirjattu erityisesti henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohtaan, jonka mukaan "samaan uraalueeseen tai virkaryhmään kuuluviin virkamiehiin sovelletaan samoja palvelukseen ottamisen ja urakehityksen edellytyksiä".

28 Gevaert myöntää sen, että komission 7.2.1996 tehdyllä päätöksellä ei nimittävän viranomaisen harkintavalta huomioon ottaen anneta hänelle automaattista oikeutta tulla luokitelluksi ylempään palkkaluokkaan ura-alueella. Hän katsoo kuitenkin, että jos henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan merkitystä ei haluta täysin tehdä tyhjäksi, on katsottava, että tällä päätöksellä hänelle annetaan absoluuttinen oikeus tutkituttaa pätevyytensä ja yksikön erityistarpeet sen selvittämiseksi, voidaanko hänet luokitella muuhun kuin ura-alueen peruspalkkaluokkaan.

29 Hän katsoo siten, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja rikkonut henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohtaa, kun se katsoi, että nimittävällä viranomaisella oli harkintavaltansa nojalla oikeus kieltäytyä Gevaertin pätevyyden objektiivisesta arvioinnista sen vuoksi, että 31 artiklan 2 kohtaa ei ollut tarkoitus soveltaa kaikkiin virkamiehiin.

30 Kolmannella valitusperusteella Gevaert arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on ristiriitaisella tavalla todennut, että 7.2.1996 tehdyn päätöksen tarkoituksena tai seurauksena ei ollut lopullisten luokituspäätösten kyseenalaistaminen eli niiden luokituspäätösten kyseenalaistaminen, jotka oli tehty yli kolme kuukautta aiemmin, vaikka se toisaalta on todennut, että kyseistä päätöstä sovelletaan kaikkiin virkamiehiin, jotka on otettu palvelukseen 5.10.1995 lähtien eli myös niihin, joiden luokituspäätös on tehty yli kolme kuukautta aikaisemmin ja joiden luokituspäätöksestä on siten tullut lopullinen.

31 Komissio pitää perusteettomana ensimmäistä valitusperustetta, jonka mukaan Gevaertin vaatimuksen oikeudellinen luonnehdinta on ollut virheellinen. Komissio huomauttaa erityisesti, että valituksenalaisen määräyksen 36 kohdan lausuma, jonka mukaan siinäkin tapauksessa, että kantajan näkemys asiasta hyväksyttäisiin, tämä vaatimus oli omiaan epäsuorasti asettamaan kyseenalaiseksi nimittävän viranomaisen 18.1.1995 tekemän päätöksen, josta sittemmin on tullut lopullinen.

32 Toisen valitusperusteen osalta komissio huomauttaa, että 7.2.1996 tehdyllä päätöksellä ei ollut muuta päämäärää kuin avoimuuden edistämiseksi sisällyttää 1.9.1983 tehtyyn päätökseen edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetussa tuomiossa esitetyt periaatteet, jotka sitä sitoivat. Tällainen päätös on luonteeltaan sisäinen ohje, jota on pidettävä ohjaavana käytännesääntönä, jonka hallinto itse itselleen asettaa sille annetun harkintavallan puitteissa.

33 Koska 7.2.1996 tehdyssä päätöksessä ainoastaan toistettiin edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetussa tuomiossa mainittu henkilöstösääntöjen periaate ja koska tuomio ei itsessään voi olla uusi seikka suhteessa kolmansiin osapuoliin, komissio katsoo, että Gevaert ei voi vedota tähän päätökseen uutena seikkana, joka oikeuttaa häntä vaatimaan luokituksensa uudelleenmäärittelyä.

34 Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista koskevasta väitteestä komissio toteaa, että se oikeussääntö, johon Gevaert on kannekirjelmässään vedonnut, ei ole esillä olevassa asiassa merkityksellinen, koska se koskee ainoastaan sitä tapausta, että uutta oikeussääntöä on erotuksetta tarkoitus soveltaa kaikkiin virkamiehiin, jotka voivat vedota siihen, että he ovat tietyssä asemassa, kun taas kantajan tapausta sitä vastoin koskee henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohta, jossa nimittävälle viranomaiselle annetaan mahdollisuus harkintansa mukaan käytettävän arviointivaltansa puitteissa nimittää vastikään palvelukseen otettu virkamies ylempään palkkaluokkaan kyseisellä ura-alueella.

35 Vastauksena kolmanteen valitusperusteeseen komissio huomauttaa, että 7.2.1996 tehdyllä päätöksellä virkamiehille vain tiedotetaan henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan merkityksestä, sellaisena kuin siitä on muistutettu edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetussa tuomiossa, ja ilman että siinä kuitenkaan luotaisiin uusia oikeuksia. Näin ollen komissio katsoo, ettei valituksenalaisen määräyksen perusteluissa ole ristiriitaa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

Ensimmäinen valitusperuste

36 Sen määrittämisestä, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt luonnehdintavirheen katsoessaan, että Gevaertin vaatimuksella kyseenalaistettiin hänen alun perin tapahtuneen palvelukseenottamisensa ehdot, on aivan aluksi todettava, että hänen 24.6.1996 allekirjoittamansa vaatimuksen otsikkona on "31 artiklan 2 kohdan mukainen uudelleenluokitusvaatimus" ("Aanvrag tot herklassering op basis van art. 31 par. 2") ja siinä todetaan muun muassa, että hän katsoo, että hänellä on riittävä kokemus ja pätevyys senhetkisen luokituksensa uudelleenarvioimisen vaatimiseksi (" — — I believe I have sufficient experience and skills to demand a review of my actual grade").

37 Gevaertin 25.11.1996 tekemän hallinnollisen valituksen kohde ilmaistaan maininnalla "uudelleenluokitus". Tässä valituksessa todetaan, että valittaja vaatii "hallinnollisen asemansa uudelleen tutkimista ja luokituksensa asianmukaista mukauttamista", joten komissio "antaa vaatimukselle virheellisen ulottuvuuden, kun se katsoo, että sillä riitautetaan alun perin tehty luokituspäätös".

38 Henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan mukaisesta vaatimuksesta on syytä todeta, että tämä säännös koskee palkkaluokan määrittämistä palvelukseen otettaessa virkamiehen selvitettyä menestyksellisesti kilpailun yhteisön virkaan ottamisesta.

39 Uudelleenmäärittelyä koskevalla vaatimuksella halutaan siten arvioituttaa uudelleen virkamiestä nimitettäessä alun perin tehty palkkaluokan määritys.

Tämä tilanne on erotettava tilanteesta, jossa virkamies ylennetään, jolloin henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdan mukaisesti virkamies nostetaan urakehityksensä puitteissa ylempään palkkaluokkaan ura-alueellaan.

40 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdassa annetaan mahdollisuus poiketa saman artiklan 1 kohdasta ja poikkeuksellisesti nimittää virkamies peruspalkkaluokan sijasta ylempään palkkaluokkaan ura-alueellaan tästä aiheutuvine budjettiseurauksineen, ja tällä halutaan mahdollistaa se, että nimittävä viranomainen voi ottaa huomioon yksikön erityiset tarpeet sekä asianomaisen ammatillisen kokemuksen nimityshetkellä (ks. vastaavasti asia C-298/93 P, Klinke v. yhteisöjen tuomioistuin, tuomio 29.6.1994, Kok. 1994, s. I-3009, 14 ja 15 kohta).

41 Tästä seuraa, että vaikka Gevaertin vaatimus luokituksen uudelleenmäärittämisestä kohdistui vain aikaan 5.10.1995 lähtien, uudelleenmäärittämisen pitäisi perustua hänen erityisen pätevyytensä ja ammatillisen kokemuksena huomioon ottamiseen päivänä, jolloin hänet alun perin otettiin palvelukseen.

42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen perustellusti todennut valituksenalaisen määräyksen 35 kohdassa, että Gevaertin tekemällä, henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohtaan perustuvalla vaatimuksella pyritään väistämättä kyseenalaistamaan ne ehdot, joilla hänet oli alun perin otettu palvelukseen.

43 Ensimmäinen valitusperuste on näin ollen hylättävä.

Toinen valitusperuste

44 Aluksi on määritettävä, mikä on 7.2.1996 tehdyn päätöksen ulottuvuus. Tässä 27.3.1996 julkaistussa päätöksessä todetaan, että se tulee voimaan 5.10.1995 eli edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annetun tuomion julistamispäivänä.

45 On syytä todeta, että tällä päätöksellä, jolla pantiin täytäntöön edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annettu tuomio, muutettiin niitä vastikään palvelukseen otettujen virkamiesten palkkaluokan määrittelyperusteita, joita komissio oli soveltanut 1.9.1983 tehdyn päätöksen tekemisestä lähtien, ja sillä tehtiin mahdolliseksi tiettyjen eli 5.10.1995 jälkeen nimitettyjen virkamiesten palkkaluokan uudelleenmäärittely.

46 Tästä syystä tällä päätöksellä, toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 39 kohdassa, kyseenalaistettiin lopullisiksi tulleiden hallintopäätösten pätevyys, sillä tietyt virkamiehet saattoivat vaatia palkkaluokkansa uudelleenmäärittelyä, vaikka he eivät olleet määräajassa riitauttaneet sitä päätöstä, jolla heidän palkkaluokkansa oli määritetty nimityksen yhteydessä.

47 Sen väitteen osalta, jonka mukaan henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohta ei sisällä sellaista sääntöä, jota olisi sovellettava kaikkiin virkamiehiin, riittää kun todetaan, että — kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on itsekin todennut — "jotta henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohta ei menettäisi kaikkea oikeudellista merkitystään, — — nimittävällä viranomaisella on tietyissä tilanteissa, kuten silloin kun hakija on poikkeuksellisen pätevä, velvollisuus konkreettisesti arvioida, voidaanko kyseistä säännöstä soveltaa. Tällainen velvollisuus sillä on erityisesti silloin, kun yksikön erityistarpeet vaativat erityisen pätevän henkilön palvelukseenottamista ja kun henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan

säännösten soveltaminen näin ollen on perusteltua, — — tai kun palvelukseen otettu henkilö on poikkeuksellisen pätevä ja hän vaatii näiden säännösten soveltamista" (em. asia Alexopoulou v. komissio, tuomion 21 kohta).

48 Tästä seuraa, että vaikka nimittävällä viranomaisella onkin harkintavaltaa, kun se arvioi yksikön tarpeita ja hakijan ammattikokemusta, tämä valta ei kuitenkaan vapauta sitä velvollisuudesta tutkia hakemusta, jossa vaaditaan henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan soveltamista, jos tämän hakemuksen on esittänyt virkamies, joka katsoo olevansa poikkeuksellisen pätevä.

49 Näin ollen 7.2.1996 tehty päätös, jolla muutettiin luokitusperusteita, oli yleisesti sovellettava päätös, jolla asetettiin kyseenalaiseksi tietty määrä lopulliseksi käyneitä hallintopäätöksiä. Toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 39 kohdassa, tämä päätös oli tältä osin sellainen uusi seikka, joka tässä tapauksessa saattoi vaikuttaa epäedullisesti ennen 5.10.1995 palvelukseen otettujen virkamiesten asemaan. Tästä syystä viimeksi mainituilla piti olla mahdollisuus henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädetyissä määräajoissa hakea komissiolta palkkaluokkiensa uudelleenmäärittelyä.

50 Tästä seuraa, että Gevaertin 24.6.1996 tekemä hakemus, jossa hän vaati palkkaluokkansa uudelleenmäärittelyä, oli pätevästi tehty, ja että kanne, jonka Gevaert nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tämän hakemuksen hylkäämispäätöstä vastaan, olisi pitänyt ottaa tutkittavaksi.

51 Koska toinen valitusperuste on perusteltu, valituksenalainen määräys on kumottava ilman, että kolmatta valitusperustetta on tarpeen tutkia.

Pääasia

52 Koska asia on EY:n tuomioistuimen perussäännön 54 artiklassa ja EHTY:n sekä Euratomin tuomioistuimen perussääntöjen vastaavissa määräyksissä tarkoitetuin tavoin ratkaisukelpoinen, yhteisöjen tuomioistuimen on ratkaistava lopullisesti kumoamisvaatimus, joka koskee 26.8.1996 tehtyä komission päätöstä, jolla hylättiin Gevaertin esittämä palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskeva vaatimus.

53 Gevaertin mukaan tämä päätös perustui yleisesti sovellettavaan päätökseen, joka on lainvastainen, koska 7.2.1996 tehdyllä päätöksellä loukataan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta siitä syystä, ettei tätä päätöstä sovelleta ennen 5.10.1995 nimitettyihin virkamiehiin.

54 Tältä osin on syytä muistuttaa, että henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdassa ilmaistu yhdenvertaisen kohtelun periaate on yhteisön virkamiesoikeudessa sovellettava yleinen sääntö. Tämän säännön vastainen syrjintä on kyseessä silloin kun täysin samanlaisia tai toisiinsa rinnastettavia tapauksia kohdellaan eri tavalla ja kun tällaista eroa ei voida objektiivisesti perustella (tämän suuntaisesti yhdistetyt asiat 198/81—202/81, Micheli ym. v. komissio, tuomio 2.12.1982, Kok. 1982, s. 4145, 5 ja 6 kohta; palvelukseenottoedellytysten osalta ks. yhdistetyt asiat 66/83—68/83 ja 136/83—140/83, Hattet ym. v. komissio, tuomio 11.7.1985, Kok. 1985, s. 2459, 24 kohta, ja asia 119/83, Appelbaum v. komissio, tuomio 11.7.1985, Kok. 1985, s. 2423, 25 kohta).

55 On syytä todeta, että nyt esillä olevassa asiassa kyseessä olevalla 7.2.1996 tehdyllä päätöksellä kohdellaan 5.10.1995 jälkeen nimitettyjä virkamiehiä suopeammin kuin ennen tätä päivää nimitettyjä virkamiehiä, koska 5.10.1995 jälkeen nimitetyt virkamiehet voivat vaatia palkkaluokkansa uudelleenmäärittelyä, kun taas ennen tätä päivää nimitetyt virkamiehet eivät enää voineet näin menetellä.

56 Tätä erilaista kohtelua ei voida objektiivisesti perustella sillä, että edellä mainitussa asiassa Alexopoulou vastaan komissio annettu tuomio julistettiin 5.10.1995. Tätä tuomiota täytäntöönpantaessa ei nimittäin edellytetty, että tätä päivää olisi pidettävä 7.2.1996 tehdyn päätöksen voimaantulopäivänä niiden virkamiesten osalta, jotka eivät olleet riidan asianosaisia. Vaikka komissio on tällä päätöksellä täyttänyt huolenpitovelvollisuutensa niiden virkamiesten suhteen, jotka oli nimitetty 5.10.1995 jälkeen ja jotka eivät olleet säädetyssä määräajassa riitauttaneet niitä päätöksiä, joilla heidän palkkaluokkansa oli määritetty, sen menettelyä, kun se on jättänyt ulottamatta tämän huolenpidon vuoden 1983 ja 5.10.1995 välisenä aikana nimitettyihin, samassa asemassa oleviin virkamiehiin, ei voida perustella eikä selittää millään tavoin.

57 Näin ollen on todettava, että 7.2.1996 tehdyllä päätöksellä loukataan henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdassa ilmaistua yhdenvertaisen kohtelun yleistä periaatetta, koska tällä päätöksellä kohdellaan toisiinsa rinnastettavia tapauksia eri tavalla eikä tätä eroa ole edes yritetty perustella objektiivisesti.

58 Tästä seuraa, että 26.8.1996 tehty päätös, jolla hylättiin Gevaertin esittämä palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskeva vaatimus, on kumottava, koska se perustui tähän yleiseen päätökseen, jolla loukataan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

Oikeudenkäyntikulut

59 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan silloin, kun valitus on perusteltu ja yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee itse

riidan lopullisesti, se päättää oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Gevaert on vaatinut, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska viimeksi mainittu on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan omien oikeudenkäyntikulujensa lisäksi kaikki Gevaertin oikeudenkäyntikulut sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa että yhteisöjen tuomioistuimessa.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kumotaan asiassa T-160/97, Gevaert vastaan komissio, 19.8.1998 annettu yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys.**

2) **Kumotaan 26.8.1996 tehty Euroopan yhteisöjen komission päätös, jolla hylättiin Gevaertin esittämä palkkaluokan uudelleenmäärittelyä koskeva vaatimus.**

3) **Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja yhteisöjen tuomioistuimessa.**

Edward Jann Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä tammikuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

A. La Pergola

viidennen jaoston puheenjohtaja